

Herlufllille Mølle

Foderstofshandel

Ud over formaling af de lokale bønders korn, blev der fra første halvdel af 1930'erne drevet foderstofhandel med salg af produkter fra Th. Rasmusens Sønner i Korsør og Wilhelm Smith i Næstved.

Kornet kom fra mange egne af verden, bl.a. Argentina, Cypern, Syrien, Irak og Kina. Byggen fra Irak havde et usædvanligt lavt indhold af vand, blot 5-7% mod dansk byg 15-16%. Fra Sovjetunionen kom der først i 1930'erne 'russerbyg' som havde smalle lette kerner. Samme slags lette kerner sås også i sorten 'Western 2' fra USA. Byg fra Marokko havde store kerner med meget tyk skal. Australsk byg var gylden, kernerne store og buttede. Byggen fra England og Frankrig var af udseende og kvalitet meget lig den danske.

Også ærter, hestebønner og majs blev malet og valset. Majsen, primært til høns, kom fra Argentina, USA, Donauområdet i Tyskland og Afrika (hvidlig i farven).

På lager var også færdige foderblandinger bestående af oliefrøkager (bomuld, kokos, palme og soya). Til høns var der foder (løst og i pilleform) samt strandskaller. Desuden hestefoder i form af melasse. Også kunstgødning (superfosfat og salpeter) blev solgt.

Slaglekværn

I 1954 blev en elektrisk drevet slaglekværn installeret i møllegrunden hvor den kørte indtil ca. 1960. Slaglekværnen var af mærket Skjold, fabrikeret i Sæby og kostede ca. 3.000 kr. Delene var gjort af metal og lakeret blå.

Slutproduktet, det færdigmalede korn, der med høj hastighed afgik fra kværnen blev sendt via et rørsystem to etager op til kværnloftet hvor det i 'cyklonen' mistede fart og derefter dalede ned via et andet rør, hvorfra det via en 'metaltud' kunne påfyldes sække. Før nævnte cyklon var i øvrigt placeret der hvor den ene af de to vinddrevne kværne tidligere havde stået.

Der var flere grunde til anskaffelsen af slaglekværnen. Dels kunne den sikre at flyvehavre blev formalet fuldstændigt og dels var den lettere at passe da det færdigmalede korn kom ud på samme etage (møllegrunden) som den stod. Herlufllille Mølle var på det tidspunkt blevet en enmandsvirksomhed.

Slaglekværnen kom dog aldrig til at fungere fuldt tilfredsstillende, bl.a. fordi hastigheden ikke kunne komme højt nok op. Desuden var støvudviklingen voldsom når kværnen arbejdede.

Kværnen blev i første halvdel af 'nullerne' afhændet som skrot og findes derfor ikke længere.

Af Anders Larsen

(Nedfældet efter en samtale med tidligere møller Helge Larsen, juli 2012)